

Uitheimse rups in ons koude kikkerlandje

Een rups met een warmhoudjasje aan. Zo zou je deze 'zadelrups', zoals ze 'm in Alabama noemen, nog het beste kunnen typeren. Een tropische rups, onlangs aangetroffen in een nieuwe omgeving: in een Nederlands tuincentrum, op een uitheimse plant.

TWEEDE VONDST IN NEDERLAND

Deze 'saddleback caterpillar' is een rups van de vlindersoort *Sibine stimulea* Clemens. Navraag bij de Plantenziektenkundige Dienst leert dat deze rups de tweede vondst in Nederland is; het eerste exemplaar is in 1978 geïmporteerd uit Florida en aangetroffen op palmbomen.

UITERLIJK EN VINDPLAATSEN

De rups behorende tot de soort *Sibine stimulea* Clemens, hoort tot de orde Lepidoptera en de familie Limacodidae. Deze vlindersoort is Noord-Amerikaans en is één van de meest voorkomende soorten binnen de familie Limacodidae. Ze zijn makkelijk te herkennen door hun rugtekening, een felgroen gekleurd vlak met middenin een ovale paars-bruine stip. Door deze tekening lijkt het alsof de rups een zadel op zijn rug draagt. Een Nederlandse benaming is er (nog) niet. Misschien iets van "Zadelrugrups"? Het lichaam van de rups bevat vier grote stekels en aan de zijanten vele kleine brandharen die hevige jeuk en pijn veroorzaken, vergelijkbaar met een bijensteek. Voorzichtigheid is dus gepast!

In hun laatste stadium zijn de rupsen ongeveer 2,5 cm lang. *Sibine stimulea* is in het algemeen een polyfage (dat wil zeggen allerlei soorten plantenetende) eenzame eter, maar jongere stadia leven meer in groepen. Ze komen meestal in de nazomer voor en kunnen aangetroffen worden op veel verschillende soorten planten en bomen, bijvoorbeeld maïs, appel, kersen, pruimen en eiken.

EEN SLOME FAMILIE

De familie Limacodidae "the Slug Caterpillars" lijkt weinig op gewone rupsen. De kop van de rupsen bevindt zich binnen het borststuk (thorax) en hun echte poten zijn kleiner terwijl hun schijnpoten een soort kwabben vormen zonder haakjes. Hun bewegingen zijn langzaam, waardoor ze iets weghebben van een slak. Vandaar ook de naam "Slug Caterpillars", oftewel "slakkenrupsen". De meeste soorten zijn in de algemeen, net als de Saddleback Caterpillar, eenzame eters en daarom komen ze zelden in dusdanige aantallen voor dat ze echt veel schade kunnen aanrichten. Sommige soorten van de familie Limacodidae hebben brandharen, waarvan deze *Sibine stimulea* wel de meest pijnlijke irritaties geeft, zo weet onze determinant uit eigen ervaring! ■

